

80È ANIVERSARI DE LA BATALLA DE L'EBRE

Els arxius classificats confirmaran si els franquistes descodificaven les informacions dels republicans

En el Congrés sobre la Batalla de l'Ebre s'ha assenyalat que la desclassificació permetrà entendre com els comandaments franquistes coneixien els moviments de l'altre bàndol

Tortosa Redacció

Una taula rodona sobre els efectes i conseqüències de la Batalla de l'Ebre que encara perviu en la societat va servir per a tancar ahir al migdia el Congrés Internacional 80 anys de la Batalla de l'Ebre, organitzat pel Departament d'Història, Història de l'Art i Arqueologia de la Universitat Rovira i Virgili (URV) i l'Associació Amics i Amigues de l'Ebre. Els ponents van coincidir a afirmar que la memòria històrica s'ha de bastir amb els principis de certesa, honestat, veracitat, rigor i respecte a l'altre, només així es podran tancar les ferides obertes, i que encara queda molta feina a fer per a recuperar la memòria sobre la Guerra Civil i la Batalla de l'Ebre. Van ser Rosa Montlleó, de la Universitat Jaume I de Castelló; Agustí Colomines, de la Universitat de Barcelona; Sergio Neto, de la Universitat de Coimbra (Portugal); l'historiador Josep Maria Solé i Sabaté, especialitzat en la guerra civil i la repressió franquista, i Josep Sánchez Cervelló, catedràtic d'Història de la URV.

En este sentit, el catedràtic de la URV va assenyalar que vuitanta anys després de la Batalla de l'Ebre encara queden arxius militars per a desclassificar, per això per als historiadors és una bona notícia que l'actual govern de l'Estat estiga disposat a

Taula rodona sobre els efectes i conseqüències de la Batalla de l'Ebre. D'esquerra a dreta: Sergio Neto, Rosa Montlleó, Agustí Colomines, Josep Sánchez Cervelló, Josep Maria Solé i Sabaté i Roc Salvadó, el moderador. / URV

obrir-los. **"Entre altres podrem tenir accés als documents de la Segona Divisió de l'Estat Major franquista, que era la d'informacions"**, apunta Josep Sánchez Cervelló, tot precisant que això li permetrà esbrinar si tal com sospiten molts historiadors, els comandaments franquistes tenien les claus per a descodificar les informacions dels republicans i per això coneixien tots els seus moviments.

De fet, el tema dels serveis d'intel·ligència durant la Batalla de l'Ebre ha estat un dels que s'ha analitzat durant el Congrés, a través d'una ponència de Fernando Puell de la Villa, president de la Càtedra General Gutiérrez Mellado. Puell de la Vila va explicar que tots dos bàndols van desenvolupar una tasca molt

DESTACAT

El paper de les dones

La historiadora Esther Gutiérrez va presentar una comunicació sobre la invisibilitat de les dones sol·dat a la Batalla de l'Ebre i a la Guerra Civil. Gutiérrez contradiu la historiografia oficial que dona per fet que les dones van desaparèixer del front arran del decret de Largo Caballero de finals del 1936, que recomanava el pas dels integrants de les milícies republicanes a un exèrcit regular.

eficaz les setmanes prèvies a la Batalla de l'Ebre. Així, els serveis republicans van aconseguir valuoses

informacions sobre el desplegament franquista i van poder assenyalar amb eficàcia els punts per on havia de creuar l'Ebre l'exèrcit republicà. La informació la van aconseguir a través de desertors, població local i exploradors propis i van aconseguir el factor sorpresa. Per contra, el bàndol franquista obtenia les informacions dels mateixos agents, de l'observació de l'avantguarda i l'aviació dels butlletins d'informació diaris del Quarter General del Generalíssim. Segons els experts l'ofensiva republicana a l'Ebre va triomfar al principi perquè Franco va desestimar la informació dels seus propis agents perquè no creia que l'Exèrcit de la República tingués prou efectius per a dur-la a terme. ■